

Varhaiskasvatuksen kehittäjäryhmän kokous 2/2009

Aika: 16.4.2009 klo 12.30–14.45

Paikka: Kokkola, kaupungintalo

Läsnä:

Ekola Kalevi, Seinäjoki (pj.)
Koski-Säntti Kirsi
Kytölaakso Kai
Lapiolahti Päivi
Myllyniemi Elina
Salo Tuija
Sandell Christel
Savola-Vaaranieniemi Anne, Vaasa
Ukskoski Marianne
Saarijärvi Anne, SONet BOTNIA (siht.)

Poissa: Anttila-Varpula Elina, MLL; Gammelgård Lillemor, Vaasa; Kajaala Maija; Laihia; Kari Paula, Seinäjoki; Kivikangas Mirja, Kauhava; Moisio Marita, Kuortane; Toikko Timo, SeAMK ja Udd Hilka, Kaskinen.

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.45. Koska paikalla mukaan kutsuttuina vieraina ei ollut koulutus- ja tutkimustahojen edustajia Keski-Pohjanmaan alueelta, päätettiin siirtää asialistalta kohta ”Varhaiskasvatuksen alueelliset verkostot ja yhteistyön muodot” myöhempään ajankohtaan.

Kokkolan avauspuheenvuoro ja alueiden kuulumisia:

Kai Kytölaakso toivotti kokousvieraat tervetulleiksi Kokkolaan ja kertoi kuntaliitoksen tuomista haasteista päivähoitolle; muun muassa budjettia jouduttu karsimaan, päivähoitoon tulevien lasten ikä madaltunut, mutta lukumäärä pysynyt lähes samana. Näyttää siltä, että uuden Kokkolan alueella perheet ovat halunneet pitää päivähoitopaikan taantuman ilmeisistä seurauksista huolimatta. Päivähoito on siirtymässä sivistystoimen alaisuuteen 1.1.2010.

Seinäjoki

Kuntien yhdistäminen aiheuttanut omaa problematiikkaansa lähinnä erilaisten hallintokulttuurien (muun muassa sopimukset ja päätökset) vuoksi. Ryhmikissä ollut ongelmia (huonokuntoiset tilat jne.) uusia päiväkohteja perusteilla (ja tuleville vuosille myös varattu rahaa), mutta sinänsä tilaongelmaan ei apua tule, sillä Seinäjoelle muuttaa lapsiperheitä jatkuvasti. Ongelmana alueella perhepäivähoitajien eläköityminen. Päivähoito siirtynee sivistystoimen puolelle 1.1.2011. Koululaisten iltapäivähoito on siirretty sivistystoimelle jo 1.1.2009. Päivähoidon kehittämistarpeiden selvittämiseksi on käynnistymässä vielä tämän vuoden aikana kartoitustyö, jonka tarkoitus valmistua 2010.

Kauhajoki

Päivähoito on ollut 1.1.2009 lähtien sivistystoimen alaisuudessa. Kauhajoella toimii oma varhaiskasvatusjohtokunta, jossa päivähoidon johtaja toimii esittelijänä. Kokemusten mukaan sekä pedagogiikan näkökulmasta että rahasta on helppo keskustella sivistystoimen kanssa, lisäksi sihteerit tervetulleina apuvoimina nyt käytössä. Lapsimäärä on kasvanut jonkin verran. Aamu- ja iltapäivätoiminta käynnistynyt hyvin ja sen kehittämisen on painopistealueena edelleen tällä hetkellä. Samoin hoitajien sopimusten uusiminen työlistää. Myös tuotteistaminen ja hinnoittelu ajankohtaista. (Huom! Muistion liitteenä materiaaleja Kauhajoelta mm. pph:n työehdot ja organisaatiokaavioita.)

Vaasa (koulutus)

Vaihdettiin ajatuksia varhaiskasvatuksesta aikuiskoulutuksen näkökulmasta. Havaintojen mukaan varhaiskasvatuksen ammattirakenne ikään kuin ”nurin perin”: lähihoitajatutkinto on vaihtelevan sisältöisenä perustutkintona, kun perhepäivähoitajan ammattitutkinto (joka ylempi ja vaatii myös välillä työkokemusta) tulisi saada näkymään enemmän muun muassa palkkauksessa. Pohdittiin muun muassa kenen tehtävänä on

opettaa lähihoitajat kentälle esimerkiksi erityislasten pariin, kun nykytilanteessa vielä oppilaitokset laittavat heidät ehkä liiaksi ”kentälle oppimaan”. Anne Savola-Vaaraniemi kertoi lisäksi alustavasti Perhonen - hankkeesta: Vaasan aikuiskoulutuskeskus on lähtemässä mukaan uuteen hankkeeseen yhdessä viiden muun kunnan kanssa ympäri Suomen. Hanke liittyy työelämän kehittämiseen ja tavoitteena on: 1. henkilöstön osaamisen ja koulutustason nostaminen, 2. uuden henkilöstön rekrytointi sekä 3. työssä olevan henkilöstön työssäjaksaminen ja työssä pysyminen. (ks. tarkemmin liitetiedosto). Kyseessä on OPH:n työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hanke ja ajoittuu ensi elokuusta 2009 – joulukuun 2010 loppuun. OPH rahoittaa hankkeesta 75 % ja 25 % kustannuksista on VAKKin. Hanke on alkamassa syksyllä, jolloin Anne tiedottaa asiasta tarkemmin. Ryhmän kokemusten mukaan Keski-Pohjanmaalla toimineessa perhepäivähoidon syksyllä päättyneessä kehittämishankkeessa on ollut paljon samantyyppisiä sisältöjä ja uusi hanke sai kannustavan vastaanoton ryhmältä.

Pietarsaari

Tällä hetkellä vaikea saada pätevää suomenkielistä henkilöstöä päivähoitoon ja toisaalta myös esimerkiksi suomenkielisiin ryhmiin vaikea saada lapsia. Suomenkielisen väestön määrä on vähenemässä, jo nyt noin 75 % ruotsinkielisiä. Yö- ja vuorohoidon kysymykset akuutteja alueella ja ryhmässä keskusteltiin niistä vilkkaasti; lopputulemana ajatus siitä, että kyseessä ei ole subjektiivinen oikeus, vaan työhön tai opiskeluun perustuen paikka tarjotaan periaatteessa aina kysynnän mukaan. Keskusteltiin myös muun muassa kuntouttavan päivähoiton maksullisuudesta. Tässä yhteydessä viitattiin hallinto-oikeuden päätökseen, jonka mukaan kehitysvammaisilla lapsilla (diagnoosi) maksutonta 5 tuntia/päivä ja sen jälkeen loppuosa päivää normaalia päivähoitolain mukaista hoitoa. Muistutettiin Lastentarhanopettajaliiton http://www.lastentarha.fi/portal/page?_pageid=535,475665&_dad=portal&_schema=PORTAL sivuista ja uudesta julkaisusta ”Varhaiskasvatuksen erityisopettajan asiantuntijuus”, joka löydettävissä mahdollisesti myös nettiversiona sivuilta.

Kaustisen seutu

Päivähoitossa on paljon lapsia, mutta vielä tällä hetkellä on työntekijöitä saatavilla. Viime syksynä alueella päättyneen perhepäivähoidon kehittämishankkeessa tehty työ on kantanut. Kehittämishankkeen tulokset ovat päässeet juurtumaan ja erityisesti uusien tiimien merkitys korostunut (mm. ydintiimi), lisäksi yhteisiä koulutuksia tulossa..

KASTE -hankkeiden tilanne Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla:

Todettiin, että STM:n rahoitus myönnetty sekä Pohjanmaan- että Etelä-Pohjanmaan osahankkeille osana Väli-Suomen Lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävän työn kehittämishanketta. (ks. liitteenä oleva diagrammi). Mainittakoon vielä, että vaikka Keski-Pohjanmaa ei ole mukana tässä Väli-Suomen alueen hankekokonaisuudessa, pyrkii kehittäjäryhmä soveltuvin osin tuomaan kehittämistyön sisältöjä keskusteluun.

Pohjanmaan osahankkeessa korostuvat sisällöt: INTENSIIVINEN HOITOMALLI, LASTENSUOJELU, MONIKULTTUURINEN ASIAKASTYÖ sekä RESURSSIKOULU- JA RESURSSITIIMI. Sisältöinä ovat erityinen tuki peruspalveluissa (varhainen puuttuminen, ehkäisevä työ, perhetyö, kulttuurisensitiivinen työ, resurssikoulumalli) ja saumattoman yhteistyön alueellinen malli. Kehittämistyössä tavoitellaan perus- ja erityispalvelut yhdistävää välitason rakennetta, joka voisi pitää sisällään toimivan perhepalveluverkoston lisäksi myös sähköiset palvelut (nuorten psykososiaalinen tuki) ja asiakkaiden /potilaiden palveluohjaukseen ja konsultaatiotukeen panostamisen

Etelä-Pohjanmaan osahankkeessa puolestaan painottuvat seuraavat sisällöt: PERHEPALVELUVERKOSTOT, ERITYINEN TUKI PERUSPALVELUISSA JA PERHETYÖN KEHITTÄMINEN. Tavoitteena yhteisten ylisektoraalisten toimintakulttuurien muodostaminen uusien toimintamallien kehittämiseksi, ennalta ehkäisevän työn koordinointi ja peruspalvelujen voimaistaminen, kehitysympäristöissä tapahtuvan lasten ja nuorten tukemisen mahdollistaminen (esim. pilottipäiväkotit, -koulu ja -neuvola), perhetyön mallien kehittäminen koko lasten-, nuorten ja perheiden palvelujen skaalalla, perhetyöhön liittyvän käsitteistön uusiminen ja perhetyön ”haltijuuden” säilyminen peruspalveluissa. Rakennettavalla toiminnalla mahdollistetaan se, että peruspalveluissa työntekijät saavat tukea työlleen ja vahvistusta osaamiselleen, jotta uskaltavat itse toimia haastavissa tilanteissa. Lisäksi kehitetään jo olemassa olevaa Kersanetti -verkkoympäristöä koko maakunnan laajuiseksi virtuaaliperhekeskukseksi. <http://www.kersanet.fi/>

Etelä-Pohjanmaa
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
020 124 5141
PL 158 60101 SEINÄJOKI

Keski-Pohjanmaa
Kokkolan kaupunki
06 828 9435
PL 43 67101 KOKKOLA

Pohjanmaa
Vaasan ammattikorkeakoulu
06 326 3111
Raastuvankatu 29, 65100 VAASA

Christel Sandell ollut jo valmisteluvaiheessa yhteistyössä mukana Pietarsaaressa ja hänen asiantuntijuut-
taan on tarjottu myös jatkossa käytettäväksi Pohjanmaalla hankkeen toimintasuunnitelmaa täsmennettäes-
sä. Etelä-Pohjanmaalla varhaiskasvatuksen edustajia on ollut valmisteluvaiheessa ja jatkaa edelleen muka-
na sekä alueen hankkeen asiantuntijaryhmässä että erillisissä substanssiryhmissä.

Muut asiat:

- Sosiaalialan kehittämishankkeen arviointiraportti on valmistunut
http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/_julkaisu/1403950

Tulossa:

- Erityisen tuen seminaari 8.5.2009, HKI
- Lasten, nuorten ja perheiden KASTE-hankkeen työseminaari "Miten oppisimme kuulemaan lapsiper-
heitä?" 12.5.2009. HKI

Seuraavaan kokoukseen asialistalle alustavasti voinee jo tässä vaiheessa esittää seuraavaa:

-kehittäjäryhmän toimintasuunnitelman hahmottelua vuosille 2010–2011

-KASTE hankkeen eteneminen

Lisäksi sovitaan erikseen Keski-Pohjanmaan edustajien kanssa maakunnan koulutus- ja tutkimustahojen
tapaamisesta, joka siirtyi tältä kerralta. Seuraava kokous pidettäneen elokuulla, tarkempi ajankohta sovitaan
myöhemmin.

Kokous päätettiin klo 14.45.